

CEIP SA GRADUADA
07004576
CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I
CULTURA

PROGRAMACIÓ GENERAL ANUAL

JOANA MARIA AMENGUAL SERRA
AINA CATERINA SERRA SOCÍAS
4t DE PRIMÀRIA
CURS 2019-20

INDEX

MATEMÀTIQUES	3
CIÈNCIES NATURALS	12
CIÈNCIES SOCIALS	18
LLENGUA CATALANA	27
LENGUA CASTELLANA	37
AVALUACIÓ	47

Adequació i seqüenciació dels objectius generals

Matemàtiques: Del Quart al Sisè Curs

1. Valorar el paper de les matemàtiques en la vida quotidiana i reconèixer el valor d'actituds com l'exploració de diferents alternatives, la conveniència de la precisió o aproximació als millars i l'esforç en la recerca de solucions.
2. Expressar verbalment i de manera raonada el procés seguit per solucionar problemes aritmètics, estadístics i de probabilitat.
3. Utilitzar processos de lectura, reflexió, raonament i estratègies de resolució de problemes, fer els càlculs necessaris i comprovar les solucions.
4. Aconseguir la capacitat d'afrontar amb èxit les situacions en les quals intervenen nombres de més de quatre xifres, valorant i adquirint seguretat en les pròpies habilitats matemàtiques, calculant sumes, restes, multiplicacions i divisions.
5. Elaborar i fer servir instruments i estratègies personals (aproximació, estimació de càlculs mentals, mesures de longituds, superfícies, masses i capacitats, orientació espacial...), per fer prediccions i en la resolució de problemes.
6. Elaborar i presentar informes sobre els resultats i les conclusions dels processos d'investigació.
7. Identificar i resoldre problemes de la vida quotidiana, relacionar la realitat i les matemàtiques i emprar operacions combinades.
8. Conèixer l'existència de diverses unitats i aparells de mesura tradicional a les Illes Balears.
9. Reconèixer l'aportació de diferents cultures al món matemàtic: sistema de números romans, múltiples i submúltiples d'unitats i aparells de mesures, instruments de càlcul, etc.
10. Fer servir habitualment de manera adequada els mitjans tecnològics per facilitar el càlcul i la recerca d'informació i per tractar i representar diverses informacions (pictogrames, gràfics de sectors i de barres).

11. Identificar formes planes i cossos geomètrics de l'entorn per comprendre i descriure la realitat.
12. Desenvolupar estratègies de comprensió lectora en els missatges transmesos pels textos escrits que inclouen nombres naturals, nombres decimals i fraccions.
13. Completar activitats que afavoreixen la col·laboració activa i la responsabilitat en l'aprenentatge cooperatiu.

CONTINGUTS

QUART CURS

EL SISTEMA DE NUMERACIÓ

CONTINGUTS

Lectura i escriptura de nombres fins als milions

Valor relatiu de les xifres

Comparació i ordre. Ús de $>$ i $<$

Aproximació a les centenes i als milers

Nombres ordinals

Nombres romans

CÀLCUL MENTAL

Sumar milers, centenes i desenes

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES

Completar les dades d'un text

SUMA I RESTA

CONTINGUTS

Suma i resta de nombres de més de quatre xifres

Propietats de la suma

Prova de la resta

Estimació de sumes i de restes

Sumes i restes combinades

CÀLCUL MENTAL

Descompondre en desenes i unitats per sumar

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES

Utilitzar aproximacions

MULTIPLICACIÓ

CONTINGUTS

Propietats de la multiplicació

Multiplicar per la unitat seguida de zero

Multiplicar per un nombre seguit de zeros

Multiplicar per una xifra

Multiplicar per desenes i per centenes

Operacions combinades

CÀLCUL MENTAL

Restar desenes de nombres de tres xifres

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES

Saber el significat de les operacions

PRÀCTICA DE LA MULTIPLICACIÓ

CONTINGUTS

Multiplicació per nombres de dues xifres i de tres xifres

Factors amb zeros intermedis

Factors acabats en zero

Estimació de productes

Potències: quadrats i cubs

Potències de 10

CÀLCUL MENTAL

Comptar de 25 en 25 i de 50 en 50

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES

Deduir les preguntes d'un problema

DIVISIÓ

CONTINGUTS

Divisió exacta

Divisió no exacta o entera

Propietat de la resta

Prova de la divisió

Dividend de tres xifres o més

Quocients amb zeros

CÀLCUL MENTAL

Calcular la diferència entre dos nombres

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES

Separar les dades necessàries de les que no ho són

QUART CURS:

PRÀCTICA DE LA DIVISIÓ

CONTINGUTS

Divisor de dues xifres

Separar tres xifres al dividend

Quocients acabats en zero

Quocients amb zeros intermedis

Operacions combinades

Problemes amb unes quantes operacions

CÀLCUL MENTAL

Descompondre en desenes i unitats per restar

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES

Triar el resultat d'un problema

FRACCIONS

CONTINGUTS

Termes d'una fracció

Comparació de fraccions

Fraccions equivalents

Suma i resta de fraccions amb igual denominador

Fracció d'un nombre

Nombres mixtos

Fraccions decimals

CÀLCUL MENTAL

Sumar-ne 99 a nombres de dues i de tres xifres

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES

Obtenir dades d'una il·lustració

NOMBRES DECIMALS

CONTINGUTS

Dècima i centèsima

Lectura i escriptura de nombres decimals

Nombres decimals a la recta numèrica

Aproximació a les unitats

Suma i resta de nombres decimals

Multiplicació d'un nombre decimal per un nombre natural

CÀLCUL MENTAL

Restar-ne 99 de nombres de dues xifres i de tres xifres

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES

Trobar la dada que hi falta

LONGITUD I SUPERFÍCIE

CONTINGUTS

Múltiples i submúltiples del metre

Equivalències

Expressió complexa i incomplexa Longitud i nombres decimals

Mesura de la superfície: concepte d'àrea

Unitats de superfície

CÀLCUL MENTAL

Sumar-ne 999 de nombres de dues a quatre xifres

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES

Triar solucions raonables

MASSA, CAPACITAT I TEMPS

CONTINGUTS

Múltiples i submúltiples del gram

Fraccions del quilogram

La tona

Múltiples i submúltiples del litre

Fraccions del litre

Massa, capacitat i nombres decimals

Unitats de temps

Rellotge analògic i rellotge digital

CÀLCUL MENTAL

Restar-ne 999 de nombres de quatre xifres

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES

Plantejar preguntes intermèdies

QUART CURS:

RECTES I ANGLES

CONTINGUTS

Recta, semirecta i segment

Rectes paral·leles, secants i perpendiculars

Àngles: elements i classes

Dibuix d'angles amb el transportador

Orientació en el pla: coordenades

Croquis i plans

CÀLCUL MENTAL

Calcular el doble d'un nombre de dues xifres

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES

Resoldre problemes de preus, bitllets i monedes

FIGURES PLANES

CONTINGUTS

Polígons: elements, perímetre i classes

Classes de triangles

Classes de quadrilàters

Circumferència i cercle

Posicions relatives de rectes i circumferències

CÀLCUL MENTAL

Calcular la meitat d'un nombre de dues xifres i de tres xifres

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES

Triar dades coherents

MOVIMENTS I ÀREES

CONTINGUTS

Figures simètriques

Translacions

Girs

Figures semblants

Àrea de quadrats, rectangles i triangles

CÀLCUL MENTAL

Multiplicar nombres de dues xifres per 5

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES

Inventar problemes a partir de la informació d'esquemes i taules

COSSOS GEOMÈTRICS

CONTINGUTS

Prismes: elements, classes i desenvolupament pla

Piràmides: elements, classes i desenvolupament pla

Cossos rodons: cilindre, con i esfera

Concepte de volum

CÀLCUL MENTAL

Dividir entre 5

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES

Inventar problemes a partir de la informació d'esquemes i taules

ESTADÍSTICA I PROBABILITAT

CONTINGUTS

Tipus de variables

Taules de freqüències i gràfics de barres

Gràfics de línies

Pictogrames

Gràfics de sectors

Probabilitat

CÀLCUL MENTAL

Multiplicar nombres de dues xifres per 11

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES

Obtenir informació de gràfics estadístics

7. Criteris d'Avaluació i de Qualificació

7. a. Criteris d'Avaluació Del Quart al Sisè Curs

BLOC 1: PROCESSOS MATEMÀTICS

BL 1.1. Expressar verbalment de manera raonada el procés seguit en la resolució d'un problema.

BL 1.2. Utilitzar processos de raonament i estratègies de resolució de problemes, fer els càlculs necessaris i comprovar les solucions obtingudes.

BL 1.3. Descriure i analitzar situacions de canvi per trobar patrons, regularitats i lleis matemàtiques en contextos numèrics, geomètrics i funcionals, i valorar-ne la utilitat per fer prediccions.

BL 1.4. Aprofundir en problemes resolts, plantejant petites variacions en les dades, fent altres preguntes...

BL 1.5. Fer i presentar informes senzills sobre el desenvolupament, els resultats i les conclusions obtinguts en el procés d'investigació.

BL 1.6. Identificar i resoldre problemes de la vida quotidiana adequats al nivell, establir connexions entre la realitat i les matemàtiques i valorar la utilitat dels coneixements matemàtics adients per resoldre problemes.

BL 1.7. Conèixer diverses característiques del mètode de treball científic en contextos de situacions problemàtiques que s'han de resoldre.

BL 1.8. Planificar i controlar les fases del mètode de treball científic en situacions adequades al nivell.

BL 1.9. Desenvolupar i cultivar actituds inherents a la tasca matemàtica.

BL 1.10. Superar bloqueigs i inseguretats davant la resolució de situacions desconegudes.

BL 1.11. Reflexionar sobre les decisions preses i aprendre'n per a situacions similars futures.

BL 1.12. Fer servir els mitjans tecnològics de manera habitual en el procés d'aprenentatge cercar, analitzar i seleccionar informació rellevant a internet o en altres fonts, elaborar documents propis i fer-ne exposicions i argumentacions.

BL 1.13. Seleccionar i utilitzar eines tecnològiques i estratègies per al càlcul, per conèixer els principis matemàtics i per resoldre problemes.

BLOC 2: NOMBRES

BL 2.1. Llegir, escriure i ordenar utilitzant raonaments apropiats, diferents tipus de nombres (romans, naturals, fraccions i decimals fins a les mil·lèsimes).

BL 2.2. Interpretar diferents tipus de nombres segons el seu valor, en situacions de la vida quotidiana.

BL 2.3. Fer operacions i càlculs numèrics mitjançant diferents procediments, inclòs el càlcul mental, fent referència implícita a les propietats de les operacions, en situacions de resolució de problemes.

BL 2.4. Utilitzar les propietats de les operacions, les estratègies personals i els diferents procediments que s'usen segons la naturalesa del càlcul que s'ha de fer (algoritmes escrits, càlcul mental, tempteig, estimació, calculadora).

BL 2.5. Fer servir els nombres enters, decimals, fraccionaris i els percentatges senzills per interpretar i intercanviar informació en contextos de la vida quotidiana.

BL 2.6. Operar amb els nombres tenint en compte la jerarquia de les operacions, aplicant les seves propietats, les estratègies personals i els diferents procediments que s'utilitzen segons la naturalesa del càlcul que s'ha de fer (algoritmes escrits, càlcul mental, tempteig, estimació, calculadora), usant el més adient.

BL 2.7. Iniciar-se en l'ús dels percentatges i la proporcionalitat directa per interpretar i intercanviar informació i resoldre problemes en contextos de la vida quotidiana.

BL 2.8. Conèixer, utilitzar i automatitzar algoritmes estàndard de suma, resta, multiplicació i divisió amb diferents tipus de nombres, en comprovació dels resultats en contextos de resolució de problemes i en situacions de la vida quotidiana.

BL 2.9. Identificar i resoldre problemes de la vida quotidiana adequats al nivell, establir connexions entre la realitat i les matemàtiques, valorar la utilitat dels coneixements matemàtics adients i reflexionar sobre el procés aplicat per resoldre problemes.

BLOC 3: MESURA

BL 3.1. Seleccionar instruments i unitats de mesura usuals, fer estimacions prèviament i expressar amb precisió mesures de longitud, superfície, pes/massa, capacitat i temps en contextos reals.

BL 3.2. Triar els instruments de mesura més pertinents en cada cas i estimar la mesura de magnituds de longitud, capacitat, massa i temps fent previsions raonables.

BL 3.3. Operar amb diferents mesures.

BL 3.4. Fer servir les unitats de mesura més usuals, convertir unes unitats en altres de la mateixa magnitud, expressar els resultats en les unitats de mesura més adequades, explicar oralment i per escrit el procés seguit i aplicar-lo en la resolució de problemes.

BL 3.5. Conèixer les unitats de mesura del temps i les relacions entre elles, i fer-les servir per resoldre problemes de la vida diària.

BL 3.6. Conèixer el sistema sexagesimal per fer càlculs amb mesures angulars.

BL 3.7. Conèixer el valor i les equivalències entre les diferents monedes i bitllets del sistema monetari de la Unió Europea.

BL 3.8. Identificar i resoldre problemes de la vida quotidiana adequats al nivell, establir connexions entre la realitat i les matemàtiques, valorar la utilitat dels coneixements matemàtics adients i reflexionar sobre el procés aplicat per resoldre problemes.

BLOC 4: GEOMETRIA

BL 4.1. Utilitzar les nocions geomètriques de paral·lelisme, perpendicularitat, simetria, perímetre i superfície per descriure i comprendre situacions de la vida quotidiana.

BL 4.2. Conèixer les figures planes: quadrat, rectangle, romboide, triangle, trapezi i rombe.

BL 4.3. Comprendre el mètode de calcular l'àrea d'un paral·lelogram, triangle, trapezi i rombe. Calcular l'àrea de figures planes.

BL 4.4. Fer servir les propietats de les figures planes per resoldre problemes.

BL 4.5. Conèixer les característiques i aplicar-les per classificar poliedres, prismes, piràmides, cossos redons: cilindre, con i esfera, i els seus elements bàsics.

BL 4.6. Interpretar representacions espacials especials fetes a partir de sistemes de referència i d'objectes o situacions familiars.

BL 4.7. Identificar i resoldre problemes de la vida quotidiana adequats al nivell, establir connexions entre la realitat i les matemàtiques, valorar la utilitat dels coneixements matemàtics adients i reflexionar sobre el procés aplicat per resoldre problemes.

BL 5.1. Recollir i registrar una informació quantificable, usant diversos recursos senzills de representació gràfica: taules de dades, blocs de barres, diagrames lineals, i comunicar la informació.

BL 5.2. Fer, llegir i interpretar representacions gràfiques d'un conjunt de dades relatives a l'entorn immediat.

BL 5.3. Fer estimacions basades en les experiències sobre el resultat (possible, impossible, segur, més o menys probable) de situacions senzilles en què intervingui l'atzar i comprovar el resultat.

BL 5.4. Observar i constatar que hi ha successos impossibles, successos que amb quasi tota seguretat es produeixen, o que es repeteixen, i que aquesta repetició és més o menys probable.

BL 5.5. Identificar i resoldre problemes de la vida quotidiana adequats al nivell, establir connexions entre la realitat i les matemàtiques, valorar la utilitat dels coneixements matemàtics adients i reflexionar sobre el procés aplicat per resoldre problemes.

NATURALS

2. Adequació i seqüenciació dels objectius generals

Ciències Naturals: Quart Curs

1. Cercar i seleccionar informació utilitzant diverses fonts d'informació (directes, texts...) i fer ús de les TIC per simular processos i presentar conclusions.
2. Treballar individualment i en grup, utilitzant els materials, les eines i els instruments tenint en compte les normes de seguretat.
3. Conèixer l'estructura i el funcionament de l'aparell locomotor identificant els principals ossos, músculs i tipus d'articulacions.
4. Respectar els hàbits de salut i de prevenció de malalties i accidents de l'aparell locomotor, i comportar-se conseqüentment per evitar els efectes nocius de conductes irresponsables que poden perjudicar la salut.
5. Diferenciar els organismes representatius dels cinc regnes d'éssers vius: fongs, bacteris, protoctists, plantes i animals.
6. Conèixer la nutrició i la reproducció pròpia de les plantes superiors en general, identificant alguns exemples representatius de la flora de les Illes Balears.
7. Enumerar les característiques dels grups d'animals vertebrats i invertebrats i reconèixer els exemples més representatius de la fauna de les Illes Balears.
8. Estudiar i classificar materials segons les propietats, i conèixer diferents estratègies de tractament dels residus: reutilització, reciclatge, etc.
9. Identificar diferents formes d'energia i diferenciar entre fonts d'energia no renovables i fons d'energia renovables.
10. Planificar i dur a terme experiències relacionades amb la calor, la temperatura i el so.

11. Conèixer els tipus de màquines simples i compostes que s'utilitzen en la vida quotidiana i els elements característics del circuit elèctric.
12. Valorar el control del temps i ús responsable de les tecnologies de la informació i la comunicació.

Ciències Naturals: Quart Curs

QUART CURS:

TEMA 1. L'APARELL LOCOMOTOR

Lectura: Els Jocs Olímpics

1. L'aparell locomotor: l'esquelet
2. Els ossos
3. L'aparell locomotor: els músculs
4. El funcionament dels músculs
5. Descobrec... Hàbits per tenir cura de l'aparell locomotor

Aprenent de científic@. Els ossos. Com interpretar la composició d'un os

Repàs el que he après

TEMA 2. LA CLASSIFICACIÓ DELS ÉSSERS VIUS

Lectura: Marduix

1. El regne fongs
2. Els altres regnes d'éssers vius
3. Descobrec... Bacteris que causen malalties. Bacteris beneficiosos
4. El regne vegetal. Classificació
5. Descobrec... Com són les plantes

6. Descobresc... El bosc

Aprenent de científic@. Fongs beneficiosos i fongs perjudicials. Com creix la floridura del pa

Repàs el que he après

TEMA 3. LES PLANTES

Lectura: L'arribada de la primavera

1. La nutrició i la relació en les plantes
2. La reproducció de les plantes
3. Les plantes de les Illes Balears
4. Descobresc... La nostra riquesa natural

Aprenent de científic@. Tipus de flors. Observa les parts d'una flor

Repàs el que he après

TEMA 4. ELS ANIMALS VERTEBRATS

Lectura: El pelicà i el peix

1. Els animals vertebrats: característiques
2. Peixos
3. Amfibis i rèptils
4. Aus
5. Mamífers
6. Descobresc... La fauna de les Illes Balears

Aprenent de científic@ Una gran varietat de peixos. Com examinar un peix

Repàs el que he après

TEMA 5. ELS ANIMALS INVERTEBRATS

Lectura: El saltamartí i les formigues

1. Els animals invertebrats
2. Descobrec... La reproducció dels invertebrats
3. Esponges, celenterats, equinoderms i anèl·lids
4. Mol·luscs
5. Artròpodes

Aprenent de científic@ Una gran diversitat d'invertebrats. Com examinar un cranc

Repàs el que he après

TEMA 6. LA MATÈRIA I ELS MATERIALS

Lectura: Ernenek i l'iglú

1. Matèria i materials
2. Descobrec... Propietats dels materials
3. Ús i reciclatge dels materials
4. Descobrec... La matèria i els seus canvis

Aprenent de científic@. Els instruments de mesurament. Com utilitzam els instruments de mesurament

Repàs el que he après

TEMA 7. L'ENERGIA

Lectura: El primer coet

1. L'energia
2. Fonts d'energia no renovables

3. Fonts d'energia renovables
4. Descobresc... L'energia que utilitzam
5. Descobresc... La llum i els colors
6. La calor i la temperatura
7. El so

Aprenent de científic@. L'efecte de la calor sobre els cossos. Per poder observar la dilatació

Repàs el que he après

TEMA 8. LES MÀQUINES I L'ELECTRICITAT

Lectura: Viatjar en globus

1. Les forces
2. Descobresc... Les màquines simples
3. Descobresc... La roda i les màquines
4. La càrrega i el corrent elèctrics
5. Els circuits elèctrics

Aprenent de científic@. Les màquines compostes. Com es treballa amb palanques

Repàs el que he après

CRITERIS D'AVUACIÓ I DE QUALIFICACIÓ

Bloc 1: Iniciació a l'activitat científica

BL 1.1. Obtenir informació rellevant sobre fets o fenòmens prèviament delimitats, fer prediccions sobre esdeveniments naturals, integrar dades de l'observació directa i l'observació indirecta a partir de la consulta de fonts directes i indirectes i comunicar-ne els resultats.

BL 1.2. Establir conjectures tant sobre esdeveniments que tenen lloc d'una manera natural com sobre els que es provoquen a través d'un experiment o una experiència.

BL 1.3. Comunicar de manera oral i escrita els resultats obtinguts després de fer diverses experiències i presentar-los en suport gràfic.

BL 1.4. Treballar de manera cooperativa, vetlar per la seguretat pròpia i la dels companys, tenir cura de les eines i fer un ús correcte dels materials.

BL 1.5. Elaborar projectes i presentar informes.

BLOC 2: L'ÉSSER HUMÀ I LA SALUT

BL 2.1. Identificar i localitzar els principals òrgans implicats en les funcions vitals del cos humà, i establir diverses relacions fonamentals entre aquestes funcions i determinats hàbits de salut.

BL 2.2. Conèixer el funcionament del cos humà: cèl·lules, teixits, òrgans, aparells, sistemes (localització, forma, estructura, funcions, etc.).

BL 2.3. Relacionar determinades pràctiques de vida amb el funcionament adequat del cos, adoptar estils de vida saludables i saber les repercussions per a la salut de la nostra manera de viure.

BLOC 3: ELS ÉSSERS VIUS

BL 3.1. Conèixer l'estructura dels éssers vius: cèl·lules, teixits, òrgans, aparells i sistemes, i identificar-ne les característiques i les funcions principals.

BL 3.2. Conèixer diferents nivells de classificació dels éssers vius, atenent a les característiques i els tipus.

BL 3.3. Conèixer les característiques i els components d'un ecosistema.

BL 3.4. Usar mitjans tecnològics, respectant-ne les normes d'ús, de seguretat i de manteniment dels instruments d'observació i dels materials de treball, mostrar interès per l'observació i l'estudi rigorós de tots els éssers vius i tenir hàbits de respecte i cura envers els éssers vius.

BLOC 4: MATÈRIA I ENERGIA

BL 4.1. Estudiar i classificar materials segons les propietats.

BL 4.2. Conèixer el procediment per mesurar la massa, el volum i la densitat d'un cos.

BL 4.3. Conèixer lleis bàsiques que regeixen fenòmens, com la reflexió de la llum, la transmissió del corrent elèctric, el canvi d'estat o les reaccions químiques (la combustió,

l'oxidació i la fermentació).

BL 4.4. Planificar i dur a terme investigacions senzilles per estudiar el comportament dels cossos davant la llum, l'electricitat, el magnetisme, la calor o el so.

BL 4.5. Fer experiències senzilles i petites investigacions sobre diferents fenòmens físics i químics de la matèria.

BLOC 5: TECNOLOGIA, OBJECTES I MÀQUINES

BL 5.1. Conèixer els principis bàsics que regeixen màquines i aparells.

BL 5.2. Planificar la construcció d'objectes i aparells amb una finalitat prèvia, utilitzant fonts energètiques, operadors i materials apropiats, fer la feina individualment i en equip, i proporcionar informació sobre les estratègies que s'hi han usat.

BL 5.3. Conèixer les lleis bàsiques que regeixen els fenòmens, com la reflexió de la llum, la transmissió del corrent elèctric...

BL 5.4. Fer experiències senzilles i petites investigacions sobre diferents fenòmens físics de la matèria: plantejant problemes, enunciant hipòtesis, seleccionant el material necessari, muntant, fent, arribant a conclusions, comunicant resultats, aplicant coneixements bàsics de les lleis bàsiques que regeixen aquest fenòmens, com la reflexió de la llum o la transmissió del corrent elèctric...

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Avaluació Inicial: Valorarem els coneixements previs que es tenen sobre cadascun dels aspectes avaluats i establirem si:

- Són suficients.
- S’han de millorar.
- Es desconeixen.

Avaluació Contínua: Descobrirem el grau de consolidació de cadascun dels continguts mínims exigibles i indicarem a la taula individual si:

- Està consolidat.
- Es mostren dificultats a consolidar-lo.
- No està consolidat.

Avaluació Final: Determinarem el grau de consecució dels aprenentatges de cada alumne a partir de les activitats de la prova d’avaluació i dels altres instruments avaluadors proposats i establirem si cadascun d’aquests aprenentatges:

- Està consolidat.
  - Encara necessita ser reforçat.
  - No s’ha aconseguit.
- 2. Adequació i seqüenciació dels objectius generals
  - Ciències Socials: Quart Curs
  - 1. Reconèixer les normes de conducta adequades en l’àmbit escolar, així com les pròpies responsabilitats en aquest context.
  - 2. Reconèixer les principals masses d’aigua que hi ha al nostre planeta i els rius de la Península.
  - 3. Conèixer el relleu espanyol i la formació del relleu a la Terra.
  - 4. Conèixer i aplicar les normes de circulació i de seguretat vial, com a vianants i com a usuaris

dels mitjans de transport.

- 5. Reflexionar sobre les normes de convivència veïnal i municipal i conèixer els canals de participació en la vida pública, començant pels municipals.
- 6. Identificar, respectar i valorar els principis democràtics més importants que s'estableixen a la Constitució.
- 7. Explicar l'organització territorial d'Espanya i les seves institucions polítiques principals, així com la seva pertinença a la Unió Europea.
- 8. Sentir-se identificat i reconèixer la pròpia pertinença a una localitat i a una cultura, i exposar-ne les característiques, les tradicions, les llegendes i les festes
- 8. Sentir-se identificat i reconèixer la pròpia pertinença a una localitat i a una cultura, i e
- 8. Sentir-se identificat i reconèixer la pròpia pertinença a una localitat i a una cultura, i exposar-ne les característiques, les tradicions, les llegendes i les festes
- 8. Sentir-se identificat i reconèixer la pròpia pertinença a una localitat i a una cultura, i e popularpopulars.
- 9. Respectar i valorar els companys i els veïns que pertanyen a cultures diferents a la pròpia i que conviuen amb nosaltres a la nostra classe, a la localitat, a la Comunitat Autònoma o al nostre país, i reconèixer en la multiculturalitat un element d'enriquiment social i cultural.
- 10. Participar activament en activitats de grup, assumint les pròpies responsabilitats en el desenvolupament del treball col·lectiu i manifestant les opinions personals de manera constructiva, solidària i dialogant.
- 11. Valorar la democràcia com l'eina fonamental de participació en els entorns propers, com la classe, així com en societat, ja sigui en el pla municipal, autonòmic o estatal.
- 12. Identificar les activitats que contaminen el medi ambient i els seus efectes i proposar mesures per tal de reduir o evitar aquesta contaminació.
- 13. Valorar l'aigua com un bé escàs i proposar mesures per estalviar-ne.
- 14. Valorar la importància i la necessitat de protegir el patrimoni cultural de la nostra localitat, de la nostra Comunitat Autònoma i d'Espanya, ja que és una eina que ens permet apropar-nos al nostre passat, i fer petites investigacions sobre els monuments i el patrimoni local i autonòmic.
- 15. Identificar les diverses etapes que tenen lloc dins el període anomenat Prehistòria,

saber-les situar cronològicament i reconèixer les característiques que les defineixen.

- 16. Explicar per a què serveix i què ens ensenya la història, conèixer les maneres de mesurar el temps històric i identificar les fonts per reconstruir el passat.
- 17. Assenyalar les principals edats de la història i exposar les seves característiques de forma general.
- 18. Identificar i situar cronològicament l'Edat Antiga i identificar algunes de les cultures que varen conviure durant aquest període en la Península Ibèrica.
- 19. Identificar les característiques generals de l'entorn físic que ens envolta, l'atmosfera i la hidrosfera.
- 20. Reconèixer un mapa i un plànol, identificar-ne els elements i llegir-los amb l'ajuda de la llegenda i dels símbols convencionals.
- 21. Fer servir i interpretar taules, gràfics, esquemes, mapes conceptuals... per tal de sintetitzar i d'organitzar els continguts estudiats.
- 22. Formular hipòtesis de treball senzilles sobre els elements de l'entorn proper i dur a terme petits processos d'investigació per tal de corroborar-les o descartar-les.
- 23. Cercar informació en diverses fonts, analitzar-la, seleccionar la més rellevant i comunicar-la de manera ordenada i sintètica per escrit o oralment.
- 24. Utilitzar diverses variants del discurs per respondre satisfactòriament les preguntes formulades en el procés d'aprenentatge: descripció, explicació, justificació, interpretació i argumentació.
- 25. Llegir diferents tipus de texts, comprendre les seves idees principals i comunicar-les de manera oral o per escrit.
- 26. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació per obtenir informació, per tractar-la o per exposar-la públicament, explotant totes les possibilitats que ens ofereixen com a instrument per aprendre i compartir coneixements.
- 27. Fer treballs d'investigació relacionats amb l'entorn social, cultural, patrimonial i natural de l'alumnat.
- 28. Adquirir hàbits de feina diària i apreciar l'esforç com a qualitat necessària per assolir els objectius proposats en qualsevol tasca.

CONTINGUTS

TEMA 1. EL TEMPS ATMOSFÈRIC

Lectura: Les aventures de Tom Sawyer

1. Descobresc... Com és l'atmosfera
2. Què és el temps atmosfèric?
3. Els níguls i les precipitacions
4. Descobresc... Com es mesura el temps atmosfèric

Aprenent de geògraf@. La predicció del temps

Repàs el que he après

TEMA 2. L'AIGUA A LA TERRA

Lectura: La llegenda del riu Mantaro

1. La hidrosfera
2. Els oceans i els mars es mouen
3. Descobresc... Com és un riu
4. Descobresc... Els rius de la Península

Aprenent de geògraf@. La contaminació dels rius i dels mars

Repàs el que he après

TEMA 3. EL RELLEU I LES ROQUES

Lectura: Les muntanyes de Miquel Àngel

1. Descobrec... El relleu terrestre
2. La formació del relleu de la Terra
3. Descobrec... El relleu d'Espanya
4. Descobrec... Els minerals i les roques

Aprenent de geògraf@. Com s'utilitzen els minerals i les roques

Repàs el que he après

TEMA 4. LA TRANSFORMACIÓ DEL MEDI NATURAL

Lectura: L'arbre vell

1. Descobrec... Del paisatge natural al paisatge humanitzat
2. Els paisatges agraris

Aprenent de geògraf@. Elaborar el croquis d'un paisatge

3. Els paisatges industrials
4. Els paisatges urbans

Repàs el que he après

TEMA 5. LA POBLACIÓ I EL TERRITORI

Lectura: Si el món fos un petit poble

1. La població i la seva distribució
2. Descobresc... Per què varia la població

Aprenent de geògraf@. Elaborar un cens de la classe

3. Descobresc... Com és la població
4. La població a Espanya

Repàs el que he après

TEMA 6. LES ACTIVITATS PRODUCTIVES

Lectura: Fabricam un cotxe

1. Els sectors econòmics
2. Descobresc... Què es produeix a Espanya?
3. Els productes s'intercanvien

Aprenent de geògraf@. Les vies de comunicació d'Espanya

4. Millora la seguretat viària
5. Zoom... El turisme

Repàs el que he après

TEMA 7. L'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL D'ESPANYA

Lectura: El Consell d'Infància

1. Els municipis i els Ajuntaments

Aprenent de geògraf@. Quins serveis ofereixen els Ajuntaments?

2. Descobresc... Les províncies i les Comunitats Autònomes

3. Espanya, un país democràtic

4. Descobresc... Els drets dels ciutadans

5. Visc a... La Unió Europea

Repàs el que he après

TEMA 8. ELS PRIMERS POBLADORS

Lectura: La cacera

1. Què és la Prehistòria?

2. Descobresc... La vida dels primers pobladors

3. Com vivien... Els agricultors i ramaders

Aprenent d'historiador@. Què ens ensenya l'arqueologia?

4. Visc a... L'Edat dels Metalls

El nostre Patrimoni... L'art a la Prehistòria

Repàs el que he après

TEMA 9. EN TEMPS DELS ROMANS

Lectura: Un capvespre de circ

1. La nostra terra abans de l'arribada dels colonitzadors
2. Els pobles ibers, celtes i baleàrics
3. Qui eren els romans?

Aprenent d'historiador@. Per què els romans varen conquerir Hispània?

4. Visc a... Una ciutat hispanoromana
5. Som... Un ciutadà de la Baleàrica6. Com és... El llegat que ens varen deixar els romans

Zoom Patrimoni... Restes de la Hispània romana

Repàs el que he après

7. Criteris d'Avaluació i de Qualificació

7. a. Criteris d'Avaluació del Quart al Sisè Curs

BLOC 1: CONTINGUTS COMUNS

BL 1.1. Obtenir informació concreta i rellevant sobre fets o fenòmens prèviament delimitats, fent servir diferents fonts (directes i indirectes).

BL 1.2. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació per obtenir informació i com a instrument per aprendre i expressar continguts sobre ciències socials.

BL 1.3. Desenvolupar la responsabilitat, la capacitat d'esforç i la constància en l'estudi.

BL 1.4. Fer presentacions i treballs individualment i en grup que suposin la cerca, la selecció i l'organització de texts de caràcter social, geogràfic o històric, demostrant habilitat per treballar tant individualment com col·laborativament dins un equip.

BL 1.5. Valorar la feina en equip, mostrar actituds de cooperació i participació responsable i acceptar les diferències amb respecte i tolerància envers les idees i les aportacions alienes en els diàlegs i debats.

BL 1.6. Respectar la varietat dels grups humans i valorar la importància d'una convivència

pacífica i tolerant entre tots sobre la base dels valors democràtics i els drets humans universalment compartits.

BL 1.7. Participar d'una manera eficaç i constructiva en la vida social creant estratègies per resoldre conflictes.

BL 1.8. Valorar la cooperació i el diàleg com a manera d'evitar i de resoldre conflictes, i fomentar així els valors democràtics.

BL 1.9. Desenvolupar la creativitat i l'esperit emprenedor i augmentar les capacitats per aprofitar la informació i les idees, i per presentar conclusions innovadores.

BL 1.10. Desenvolupar actituds de cooperació i de treball en equip, així com l'hàbit d'assumir nous rols en una societat de canvi constant.

BLOC 2 : EL MÓN EN QUÈ VIVIM

BL 2.1. Explicar com és i de quina manera es va originar l'Univers i els seus principals components.

BL 2.2. Descriure les característiques principals del Sistema Solar i identificar diferents tipus d'astre i les seves característiques.

BL 2.3. Ubicar el planeta Terra i la Lluna en el Sistema Solar i explicar-ne característiques, moviments i conseqüències.

BL 2.4. Identificar les capes de la Terra segons l'estructura, ja sigui interna o externa.

BL 2.5. Explicar les diferents maneres de representar la superfície terrestre.

BL 2.6. Descriure correctament plànols i mapes senzills interpretant-ne l'escala i els signes convencionals.

BL 2.7. Identificar i usar els conceptes de paral·lel, meridià i coordenada geogràfica.

BL 2.8. Identificar l'atmosfera com a escenari dels fenòmens meteorològics i explicar la importància de tenir-ne cura.

BL 2.9. Explicar la diferència entre clima i temps atmosfèric i interpretar mapes del temps.

BL 2.10. Identificar els elements que influeixen en el clima, explicar com hi actuen i adquirir una idea bàsica de clima i dels factors que el determinen.

BL 2.11. Reconèixer les zones climàtiques mundials i els tipus de clima d'Espanya i de les

Illes Balears i identificar-ne diverses característiques bàsiques.

BL 2.12. Explicar la hidrosfera, identificar i anomenar masses i cursos d'aigua, diferenciar aigües superficials i aigües subterrànies, conques i vessants hidrogràfics, i descriure el cicle de l'aigua.

BL 2.13. Adquirir el concepte de litosfera, conèixer diferents tipus de roca i la seva composició i identificar diversos minerals i unes quantes propietats.

BL 2.14. Explicar què és un paisatge i identificar els principals elements que el componen.

BL 2.15. Localitzar en un mapa els elements més importants del relleu d'Espanya i de les Illes Balears i la seva xarxa hidrogràfica i descriure'n les característiques.

BL 2.16. Identificar les principals unitats del relleu, la xarxa hidrogràfica i els climes d'Europa i localitzar-los en un mapa.

BL 2.17. Explicar la influència del comportament humà en el medi natural, identificar l'ús sostenible dels recursos naturals, proposar una sèrie de mesures necessàries per al desenvolupament sostenible de les societats i especificar-ne els efectes positius. Conèixer què representa ser declarat Patrimoni de la Humanitat. Conèixer què significa Reserva de la Biosfera, parc natural i parc nacional.

BL 2.18. Explicar les conseqüències que tenen les nostres accions sobre el clima i el canvi climàtic.

BLOC 3: VIURE EN SOCIETAT

BL 3.1. Explicar la importància de la Constitució i l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, així com els drets, els deures i les llibertats que s'hi recullen.

BL 3.2. Identificar les institucions polítiques que es deriven de la Constitució.

BL 3.3. Descriure l'organització territorial de les Illes Balears i de l'Estat espanyol.

BL 3.4. Valorar la diversitat cultural, social política i lingüística de l'Estat espanyol, i respectar les diferències.

BL 3.5. Identificar l'estructura i les finalitats de la Unió Europea i explicar avantatges derivats del fet de formar part de la Unió Europea.

BL 3.6. Comprendre els principals conceptes demogràfics i la relació que tenen amb els

factors geogràfics, socials, econòmics o culturals.

BL 3.7. Distingir els principals trets de la població de les Illes Balears, espanyola i europea, explicar-ne l'evolució i la distribució i representar-la gràficament.

BL 3.8. Descriure els moviments migratoris de la població a les Illes Balears i a Espanya.

BL 3.9. Explicar les diferències entre matèries primeres i productes elaborats, i identificar les activitats que es fan per obtenir-los.

BL 3.10. Identificar les activitats que pertanyen a cadascun dels sectors econòmics, descriure'n les característiques i reconèixer les principals activitats econòmiques de les Illes Balears, d'Espanya i d'Europa.

BL 3.11. Descriure el funcionament de la publicitat i les seves tècniques, i distingir publicitat educativa i publicitat consumista.

BL 3.12. Prendre consciència del valor dels doblers i l'ús que se'n fa mitjançant un consum responsable i el sentit de l'estalvi.

BL 3.13. Comprendre els beneficis que ofereix l'esperit emprenedor.

BL 3.14. Explicar les característiques essencials d'una empresa, especificar les diferents formes d'organització que poden tenir i les activitats que poden desenvolupar i distingir entre els diversos tipus d'empresa.

BL 3.15. Conèixer i respectar les normes de circulació i fomentar la seguretat vial en tots els aspectes.

BLOC 4: LES EMPREMTES DEL TEMPS

BL 4.1. Explicar les característiques de cada temps històric i certs esdeveniments que han determinat canvis fonamentals en el rumb de la història.

BL 4.2. Utilitzar les nocions bàsiques de successió, durada i simultaneïtat per ordenar temporalment diversos fets històrics i altres fets rellevants.

BL 4.3. Identificar i localitzar en el temps i en l'espai els processos i esdeveniments històrics més rellevants de la història d'Espanya i de les Illes Balears per adquirir una perspectiva global de la seva evolució.

BL 4.4. Desenvolupar la curiositat per conèixer les formes de vida humana en el passat i

valorar la importància que tenen les restes per conèixer i estudiar la història i com a patrimoni cultural que hem de cuidar i llegar.

BL 4.5. Valorar la importància dels museus, llocs i monuments històrics com a espais on s'ensenya i s'aprèn, mostrar una actitud de respecte envers l'entorn i la seva cultura i apreciar l'herència cultural.

criteris d'Avaluació i de Qualificació

. Criteris de qualificació

Avaluació Inicial: Valorarem els coneixements previs que es tenen sobre cadascun dels aspectes avaluats i establirem si:

- Són suficients.
- S'han de millorar.
- Es desconeixen.

Avaluació Contínua: Descobrirem el grau de consolidació de cadascun dels continguts mínims exigibles i indicarem a la taula individual si:

- Està consolidat.
- Es mostren dificultats a consolidar-lo.
- No està consolidat.

Avaluació Final: Determinarem el grau de consecució dels aprenentatges de cada alumne a partir de les activitats de la prova d'avaluació i dels altres instruments avaluadors proposats i establirem si cadascun d'aquests aprenentatges:

- Està consolidat.
- Encara necessita ser reforçat.
- No s'ha aconseguit.

LLENGUA CATALANA

Objectius específics

1. Fer ús de la llengua per participar en diverses situacions comunicatives de l'activitat social i cultural, activament i de manera adequada, aplicant les estratègies, habilitats i normes bàsiques de comunicació i adoptant una actitud respectuosa i de cooperació, per prendre consciència dels propis sentiments i idees i per controlar la pròpia conducta.
2. Comprendre discursos orals i escrits que es presenten en l'àmbit escolar i en el context social i cultural pròxim, i analitzar-los amb sentit crític.
3. Utilitzar els coneixements sobre la llengua per expressar-se per escrit amb correcció i cuidar l'estructura del text, els aspectes normatius, la cal·ligrafia, l'ordre i la netedat; per parlar de manera adequada, coherent i correcta, i per comprendre textos orals i escrits.
4. Usar de manera eficaç les destreses i habilitats bàsiques de la llengua (escoltar, parlar, llegir i escriure) com a instruments d'aprenentatge, recerca, recollida i processament d'informació, així com per escriure textos propis de l'àmbit escolar.
5. Expressar-se oralment i per escrit, en diferents suports, amb adequació, coherència, cohesió i correcció, segons l'edat, en diverses situacions i contextos de l'àmbit acadèmic, social i cultural, per satisfer les necessitats de comunicació i desenvolupar la creativitat, el respecte i l'estètica en l'ús personal del llenguatge.
6. Llegir amb fluïdesa i entonació correctes diferents tipus de text adequats a l'edat i utilitzar la lectura com a font per ampliar el vocabulari i fixar l'ortografia correcta.
7. Conèixer, respectar i interessar-se per la diversitat lingüística d'Espanya, de la nostra comunitat autònoma i de la societat en general, entendre-la com a fet cultural enriquidor i integrador i prendre consciència de la importància del domini de llengües en un món cada vegada més global.
8. Utilitzar la lectura com a font de plaer, aprenentatge i enriquiment personal, fer ús de la biblioteca d'aula i de centre per fomentar l'hàbit lector i apreciar el valor dels diferents textos de la tradició literària.
9. Comprendre textos literaris de gèneres diversos adequats quant a temàtica i complexitat i iniciar-se en els coneixements de les convencions formals específiques

del llenguatge literari.

10. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació de manera eficient i responsable per cercar i tractar la informació, per interpretar i valorar diferents opinions, entenent-les com a recurs per a l'aprenentatge tant individual com col·laboratiu que s'ha de fomentar.
11. Reflexionar sobre la llengua i el seu ús en els diferents contextos socials per evitar els estereotips lingüístics, les discriminacions i els prejudicis per raó de classe, raça, gènere o creença.
12. Utilitzar els diversos tipus d'escrits mitjançant els quals es produeix la comunicació amb les institucions públiques o privades, en situacions relacionades amb l'escola i la seva activitat.
13. Posar en pràctica diferents estratègies i hàbits de treball que afavoreixin la feina tant individual com en grup, així com col·laborar activament, amb respecte i responsabilitat en la dinàmica de grup.

CONTINGUTS

Primer trimestre

1R TRIMESTRE

EXPRESSIÓ I COMPRENSIÓ ORAL I ESCRITA

·eeeeee La descripció

·eeeeee Narració

·eeeeee Carta

·eeeeee L'autobiografia

·eeeeee La biografia

ORTOGRAFIA

·eeeeee Les majúscules

- eeeeeeee Els dígrafs
- eeeeeeee El diftong
- eeeeeeee La síl·laba
- eeeeeeee Síl·labes tòniques

VOCABULARI

- eeeeeeee L'abecedari
- eeeeeeee Els sinònims
- eeeeeeee El diccionari
- eeeeeeee Les famílies de paraules
- eeeeeeee Paraules polisèmiques

GRAMÀTICA

- eeeeeeee La frase i el text
- eeeeeeee El nom i el verb
- eeeeeeee Classes de noms
- eeeeeeee El gènere i el nombre en els noms
- eeeeeeee L'adjectiu

2N TRIMESTRE

EXPRESSIÓ I COMPRENSIÓ ORAL I ESCRITA

- eeeeeeee Descripció d'animals
- eeeeeeee La postal
- eeeeeeee El còmic
- eeeeeeee Text explicatiu
- eeeeeeee Les notícies, el diari
- eeeeeeee La rondalla ,la llegenda
- eeeeeeee Poema, cal·ligrama i acròstic
- eeeeeeee Text teatral

ORTOGRAFIA

- eeeeeeee L'accent diacrític
- eeeeeeee Vocal neutra

- eeeeee Els sons de la e i de la o
- eeeeee Els plurals
- eeeeee Les lletres c/g, p/b, t/d a final de paraula

VOCABULARI

- eeeeee Camp semàntic
- eeeeee Els antònims
- eeeeee Augmentatiu i diminutiu

GRAMÀTICA

- eeeeee L'article
- eeeeee Determinants demostratius
- eeeeee Determinants possessius
- eeeeee Pronoms personals
- eeeeee El verb

3R TRIMESTRE

EXPRESSIÓ I COMPRENSIÓ ORAL I ESCRITA

- eeeeee L'auca
- eeeeee Poemes
- eeeeee La publicitat
- eeeeee Les entrevistes
- eeeeee Descripció d'oficis

ORTOGRAFIA

- eeeeee Totes les normes(g/gu,c/qu,j/g,tg,tj,essa sorda i sonora,x/ix,ig,tx)

VOCABULARI

- eeeeee Paraules compostes
- eeeeee Camps semàntics
- eeeeee Frases fetes i refranys
- eeeeee Els gentilicis

GRAMÀTICA

·eeeeee Pronoms personals febles

·eeeeee Les formes impersonals del verb

·eeeeee Les preposicions

·eeeeee Els connectors

7. Criteris d'Avaluació i de Qualificació

7. a. Criteris d'Avaluació del Quart Curs

BLOC 1: COMUNICACIÓ ORAL: ESCOLTAR, PARLAR I CONVERSAR

BL 1.1. Participar en conversacions i assemblees i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals, escoltant amb atenció, respectant el torn de paraula i les normes de cortesia, exposant idees i opinions, mantenint el tema i ordenant el discurs amb frases curtes i ben construïdes.

BL 1.2. Captar el sentit global i reconèixer idees principals, secundàries i dades específiques de la informació verbal i no verbal de textos orals pròxims a la seua experiència, i resumir-ne oralment el contingut.

BL 1.3. Produir, de manera guiada, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, respectant les seues característiques formals i organitzant el discurs amb l'entonació i la pronunciació adequades i utilitzant el vocabulari pertinent i un llenguatge respectuós.

BL 1.4. Memoritzar i reproduir, de manera guiada, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, prèviament escoltats o llegits en diferents formats, i aplicar amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.

BL 1.5. Interpretar textos orals pròxims a la seua experiència procedents dels mitjans de comunicació social, utilitzant les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu, i resumir-ne el contingut i imitar, per mitjà del joc i la simulació, les estructures i el llenguatge propi d'estos textos.

BLOC 2: COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR

BL 2.1. Llegir, de manera guiada, adequant-se al format i a l'estructura textual, textos de

l'àmbit escolar i social i triar les seues lectures personals d'acord amb els seus gustos i preferències.

BL 2.2. Interpretar de manera guiada, a través de la reflexió i el diàleg, textos pròxims a la seua experiència, anticipar i comprovar hipòtesis a través del títol, de subtítols i d'elements icònics, destacar idees principals i secundàries, localitzar informació específica que done resposta a preguntes plantejades, realitzar inferències i resumir-ne oralment i per escrit el contingut.

BL 2.3. Llegir en mitjans digitals per a buscar, seleccionar i emmagatzemar de manera guiada informació de fonts preseleccionades i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.

BL 2.4. Utilitzar de manera autònoma les biblioteques d'aula i de centre per a obtenir informació i seleccionar lectures personals, i reconèixer i utilitzar de manera responsable els seus espais i els seus sistemes d'ordenació i classificació respectant les normes de funcionament

BL 2.5. Participar de manera responsable i a proposta dels adults en accions del pla lector del centre, com debats amb escriptors, per a millorar la seua competència lectora i per a refermar l'hàbit lector.

BLOC 3: COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE

BL 3.1. Planificar i escriure, de manera reflexiva i dialogada, per mitjà de l'observació de models i amb la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactant l'esborrany, substituint elements del model donat, respectant les característiques formals i l'orde lògic, amb un vocabulari apropiat i utilitzant els recursos lingüístics adequats.

BL 3.2. Realitzar, per mitjà de procediments guiats, el procés de revisió de textos escrits, detectant errors, de manera reflexiva i dialogada, amb ajuda dels seus companys per a millorar el producte final i presentar-lo cuidant els aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.

BL 3.3. Utilitzar de manera guiada l'escriptura per a organitzar la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva de fonts preseleccionades, per mitjà de llistes, taules i gràfics per a utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge o comunicar conclusions.

BLOC 4: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA

BL 4.1. Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu, adquirits per mitjà d'un procés guiat de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos.

BL 4.2. Utilitzar, de manera guiada, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (alfabètic, de sinònims i antònims) per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.

BL 4.3. Diferenciar el subjecte i el predicat, aplicant la concordança dels seus elements dins de l'oració per a construir oracions simples adequades al nivell, detectant errors i resolent els seus dubtes per mitjà d'un procés guiat de reflexió individual i col·lectiva.

BL 4.4. Diferenciar els trets distintius de les llengües cooficials per a reconèixer-los en produccions orals i escrites, pròpies i alienes, tant dins com fora de l'àmbit escolar i identificar les diferents comunitats de parla hispana.

BL 4.5. Seguir les instruccions de les tasques d'aprenentatge amb atenció i constància, adaptar-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats i demanar ajuda si es necessita.

BL 4.6. Planificar la realització d'un producte o una tasca, proposant un pla ordenat d'accions, i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb les orientacions del professorat.

BL 4.7. Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, reconeixent el seu rol, confiant en les seues possibilitats i en les dels seus companys i regulant les seues emocions davant dels conflictes, utilitzant el diàleg igualitari.

BL 4.8. Interactuar i compartir continguts de manera guiada utilitzant algunes de les ferramentes de comunicació més comunes en dispositius de les TIC, aplicant bones formes de conducta i utilitzant un llenguatge no discriminatori.

BLOC 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA

BL 5.1. Identificar utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements que caracteritzen els textos literaris narratius, poètics i teatrals i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris, mentres participa en activitats de lectura,

audició col·lectiva, recitació i dramatització.

BL 5.2. Buscar i seleccionar informació de manera responsable de fonts preseleccionades, emmagatzemant-la digitalment, sobre l'entorn social o la pròpia tradició cultural a través de la lectura o audició col·lectiva dels textos literaris dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.

BL 5.3. Escriure de manera col·laborativa, seguint guies i models, amb sentit estètic i creativitat, narracions breus i poemes amb recursos retòrics i mètrics adequats al nivell educatiu.

BL 5.4. Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions de textos literaris i no literaris adequats al nivell educatiu i als seus interessos, com ara contes, diàlegs, jocs de rol, etc., aplicant amb sentit estètic les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives apreses.

7. Criteris d'Avaluació i de Qualificació

7. b. Criteris de qualificació

Avaluació Inicial: Valorarem els coneixements previs que es tenen sobre cadascun dels aspectes avaluats i establirem si:

- Són suficients.
- S'han de millorar.
- Es desconeixen.

Avaluació Contínua: Descobrirem el grau de consolidació de cadascun dels continguts mínims exigibles i indicarem a la taula individual si:

- Està consolidat.
- Es mostren dificultats a consolidar-lo.
- No està consolidat.

Avaluació Final: Determinarem el grau de consecució dels aprenentatges de cada alumne a partir

de les activitats de la prova d'avaluació i dels altres instruments avaluadors proposats i establirem si cadascun d'aquests aprenentatges:

- Està consolidat.
- Encara necessita ser reforçat.
- No s'ha aconseguit

LLENGUA CASTELLANA

Objectius específics de l'àrea

L'ensenyament de la llengua castellana en l'etapa d'educació primària té com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats següents:

1. Comprendre i expressar-se oralment i per escrit de forma adequada en els diferents contextos de l'activitat social i cultural i analitzar-los amb sentit crític.
2. Conèixer, respectar i valorar la realitat plurilingüe de l'Estat espanyol i de l'espanyol d'Amèrica com un patrimoni cultural comú i com un fet enriquidor.
3. Fer ús de la llengua en diverses situacions de comunicació i utilitzar-la de manera adequada en l'activitat social i cultural, aplicant les regles bàsiques de la comunicació i adoptant una actitud respectuosa i de cooperació, per prendre consciència dels propis sentiments i idees i per controlar la pròpia conducta.
4. Utilitzar les diverses classes d'escrits mitjançant els quals es produeix la comunicació amb les institucions públiques o privades, en situacions relacionades amb l'escola i la seva activitat.
5. Emprar els mitjans de comunicació social i les tecnologies de la informació i la comunicació amb esperit crític i emprenedor, per obtenir, interpretar i valorar informacions de diversos tipus i opinions diferents i com a instrument de treball i aprenentatge.
6. Fer servir les destreses bàsiques de la llengua eficaçment, amb iniciativa personal, responsabilitat i esforç tant per cercar, recollir i processar informació com per escriure textos propis de l'àmbit acadèmic.
7. Llegir diferents tipus de text adaptats a l'edat per aprendre i informar-se, amb fluïdesa i entonació adequades, i com a mitjà per ampliar el vocabulari i fixar l'ortografia.
8. Utilitzar la lectura com a font de plaer i d'enriquiment personal i apropar-se a les obres escrites en espanyol d'autors del nostre país o de països americans per desenvolupar hàbits de lectura.
9. Comprendre textos literaris de gèneres diversos adequats quant a temàtica i complexitat, així com iniciar-se en els coneixements de les convencions específiques del llenguatge literari.
10. Produir textos personals creatius i d'iniciativa personal amb intenció literària.

11. Emprar els coneixements sobre la llengua i les normes de l'ús lingüístic per escriure i parlar de manera adequada, coherent, correcta i amb confiança en un mateix i per comprendre textos orals i escrits.
12. Reflexionar sobre els diferents usos socials de les llengües per evitar estereotips lingüístics que suposen judicis de valor i prejudicis classistes, racistes, sexistes i de tot tipus.
13. Posar en pràctica hàbits i estratègies d'aprenentatge mitjançant l'estudi i el treball individual i d'equip amb esforç i responsabilitat.

CONTINGUTS

PRIMER TRIMESTRE

EXPRESSIÓN Y COMPRENSIÓN ORAL Y ESCRITA

·eeeeeeee Narración

·eeeeeeee Carta

·eeeeeeee Poesía

·eeeeeeee Textos instructivos

ORTOGRAFÍA

·eeeeeeee El punto

·eeeeeeee La coma y dos puntos

·eeeeeeee Las letras c, z, d/z

·eeeeeeee Grafías ca, que, qui, co, cu

·eeeeeeee La letra g

VOCABULARIO

·eeeeeeee Las palabras polisémicas

·eeeeeeee Las locuciones

·eeeeeeee Los sinónimos y antónimos

·eeeeeeee Los gentilicios

·eeeeeeee Los prefijos in- y des

GRAMÁTICA

·eeeeeeee La comunicación verbal y no verbal

- €€€€€€€€ La oración:sujeto y predicado
- €€€€€€€€ El sintagma nominal:el nombre
- €€€€€€€€ Los determinantes:el articulo
- €€€€€€€€ Las contracciones

2N TRIMESTRE

EXPRESSIÓ I COMPRENSIÓ ORAL I ESCRITA

- €€€€€€€€ La notícia
- €€€€€€€€ Narración,planificación
- €€€€€€€€ Descripción de sentimientos
- €€€€€€€€ El anuncio
- €€€€€€€€ Narración en primers persona

ORTOGRAFIA

- €€€€€€€€ G y j
- €€€€€€€€ Las grafías x, h, ll, y
- €€€€€€€€ Adjetivos terminados en –avo, -ava, -ave, -evo, -eva, -eve, -ivo, -iva
- €€€€€€€€ La síl·laba
- €€€€€€€€ El diptongo
- €€€€€€€€ El hiato

VOCABULARIO

- €€€€€€€€ Los prefijos pre- y re-
- €€€€€€€€ El adjetivo
- €€€€€€€€ El superlativa
- €€€€€€€€ Los prefijos mono-, poli-, semi-

GRAMÁTICA

- €€€€€€€€ Los determinantes demostrativos
- €€€€€€€€ Los determinantes posesivos
- €€€€€€€€ La concordancia
- €€€€€€€€ Los pronombres personales
- €€€€€€€€ El verbo

3R TRIMESTRE

EXPRESIÓN Y COMPRENSIÓN ORAL Y ESCRITA

- éééééééé El resumen
- éééééééé El reportaje
- éééééééé La narración en tercera persona
- éééééééé El diario personal
- éééééééé Descripción de paisajes

ORTOGRAFIA

- éééééééé La letra b
- éééééééé Palabras agudas, llanas y esdrújulas
- éééééééé Acentuación de las palabras agudas
- éééééééé Acentuación de las palabras llanas
- éééééééé Acentuación de las palabras esdrújulas

VOCABULARI

- éééééééé Las frases hechas
- éééééééé Los prefijos aero-, super- y tele-
- éééééééé Palabras compuestas
- éééééééé Los sufijos -on, -azo, -ante
- éééééééé Palabras homòfones
- éééééééé Precisión léxica

GRAMÀTICA

- éééééééé Numerales, ordinales y cardinales
- éééééééé Verbos: tiempos, conjugaciones
- éééééééé El adverbio
- éééééééé Las preposiciones
- éééééééé Determinantes numerales e indefinidos

6. B. Criterios de calificación

Evaluación Inicial: Valoraremos los conocimientos previos que se tienen sobre cada uno

de los aspectos evaluados estableciendo si:

–€€€€ Son suficientes.

–€€€€ Se deben mejorar.

–€€€€ Se desconocen.

Evaluación Continua: El docente evaluará las actividades propuestas en el libro de texto y el los Fotocopiables de Actividades de Refuerzo y *Ampliación* a través de los estándares de aprendizaje especificados en el Documento *Estándares de Aprendizaje* Adjunto.

La evaluación de cada uno de los estándares se realizará a partir de una serie de los Subestándares de Aprendizaje, concreciones de los Estándares de Aprendizaje, que se evaluarán a través de los Indicadores de logro. Dichos indicadores evaluarán la adquisición de conocimientos y competencias en cinco niveles.

Evaluación Final: Se realizará una Evaluación Final de los contenidos a través de los documentos de Evaluación Final, *Propuesta Curricular* y *Estándares de Aprendizaje* Anexos.